



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД УЖИЦЕ

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ**

**ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ГРАДА
УЖИЦА ЗА 2021. ГОДИНУ**

УЖИЦЕ јануар 2021.године.

Програм заштите и унапређења животне средине Града Ужица за 2021.годину

На основу члана 100. Став 4. Закон о заштити животне средине („Сл.гл.РС“ бр.135/2004, 36/2009, 72/2009 – др.закона и 43/2011 – одлука УС и 14/2016), члана 7. став 1.Одлуке о Буџетском фонду за заштиту животне средине („Сл.лист града Ужица“ бр.20/2009) и члана 77. Статута града Ужица („Сл. лист града Ужица“ бр.25/17- пречишћен текст), Градско веће на седници одржаној 25.01.2021..године, по претходно прибављеној сагласности Министарства заштите животне средине број 401-00-15/21-02 од 12.01.2021. године, донело је,

ПРОГРАМ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ГРАДА УЖИЦА ЗА 2021. ГОДИНУ

Члан 1.

Овим Програмом утврђује се коришћење средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине Града Ужица у 2021. години.

УВОД

За реализацију активности, програма и пројеката из области заштите и унапређења животне средине, финансијска средства су обезбеђена у Буџетском фонду за заштиту животне средине Града Ужица.

Укупни планирани прихода Буџетског фонда за заштиту животне средине Града Ужица у 2021. години износи 64.650.000 динара.

У складу са Планом квалитета ваздуха града Ужица највише средстава у 2021.години планирано је за суфинансирање мера за смањење загађења ваздуха.

(0401-0001) УПРАВЉАЊЕ ЗАШТИТОМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (650.000)

1.1 Заштићена природна добра и конкурси из области заштите животне средине

На територији града Ужица налази се више заштићених природних добара као и добара у поступку заштите.

У складу са чл. 69 Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010- исправка и 14/2016) финансираће се заштићена подручја.

Планирано је да се највише средстава издвоји за финансирање заштите и унапређења Предела изузетних одлика „Клисура Ђетиње“ чији је поступак заштите у току.

У циљу сарадње са цивилним сектором, спровешће се Конкурс за суфинансирање еколошких пројеката организација цивилног друштва. Упутиће се јавни позив удружењима на територији града за достављање предлога пројеката из области заштите и унапређења животне средине на територији града.

I.2 Стручно усавршавање, развој еколошке свести, еколошко образовање становништва, јавне трибине, активности Зеленог савета и др.

Наставити сарадњу са свим електронским и писаним медијима из нашег окружења на презентацији еколошких активности и пројеката енергетске ефикасности, и популаризацији заштите животне средине.

Према потреби штампаће се пропагандни материјал (брошуре, плакати, фасцикле, блокови итд).

Као и претходних година узети учешће у раду стручних конференција, семинара и радионица из области заштите и унапређења животне средине и енергетске ефикасности, које организују домаћа струковна удружења, институти, министарства или донаторске организације путем електронских директним присуством или путем интернет презентација и платформи. Организоваће се посета еколошким сајамским изложбама у земљи, и у складу са могућностима учествовати на некој од њих, презентујући активности Града.

Планира се организовање јавних трибина/скупова, у циљу едукације и повећања свести становништва о значају енергетске ефикасности, смањењу емисија загађујућих материја и штетном утицају грејања домаћинстава чврстим горивима. Промовисаће коришћења ефикаснијих пећи и адекватног одржавања димњака.

Поводом 5. јуна, Светског дана заштите животне средине, биће реализована акција избора најуређенијег дворишта и терасе (балкона), стамбеног објекта вишепородичног и породичног становања на градском и сеоском подручју, уз доделу адекватних награда (садни материјал, опрема за одржавање зелених површина и сл.).

Подржаће се реализација акција и пројеката Зеленог савета у циљу укључивања јавности у процес доношења одлука из области заштите и унапређења животне средине.

I. (0401-0002) ПРАЋЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЕЛЕМЕНАТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (2.000.000)

У складу са Законом о заштити животне средине јединица локалне самоуправе у оквиру својих надлежности утврђених законом обезбеђује континуалну контролу и праћење стања елемената животне средине – мониторинг, реализацијом програмских активности праћења квалитета елемената животне средине.

За реализацију наведених програма мониторинга закључиће се уговори са овлашћеним стручним организацијама и установама, у складу са законом. Резултати мониторинга биће доступни свим заинтересованим субјектима на званичној интернет страници Града Ужица и достављаће се Агенцији за заштиту животне средине у складу са чланом 73. Закона о заштити животне средине.

Програми мониторинга планирани у 2021. години су :

II.1 Мониторинг квалитета ваздуха

Мониторинг квалитета ваздуха у Ужицу се спроводи на два нивоа:

- у оквиру локалне мреже мерних места која се финансира средствима града Ужица,
- у оквиру државне мреже мерних места које финансира Република Србија.

Локална самоуправа, у складу са Законом, доноси Програм контроле квалитета ваздуха (Програм) којим се успоставља локална мрежа мерних места за праћење квалитета ваздуха на својој територији, прати утицај загађеног ваздуха на здравље људи и животну средину и обезбеђује доступност података о квалитету ваздуха. На предлог Програма, град Ужице прибавља сагласност надлежног Министарства.

Република Србија, преко Агенције за заштиту животне средине, у оквиру државне мреже мерних места, спроводи мерење имисије основних загађујућих материја (чађ, сумпор диоксид, азотни оксиди) на једном мерном месту, укупних суспендованих честица са тешким металима и укупних таложних материја на једном мерном месту у центру града. Република финансира и рад аутоматске мерне станице (АМС) у Омладинској улици, преко које се прате концентрације основних и специфичних полутаната (азот диоксид, угљен моноксид, сумпор диоксид и суспендоване честице ПМ₁₀), али и праћење метеоролошких параметара (правац и брзина ветра, температура и релативна влажност ваздуха, атмосферски притисак). Ови подаци су доступни у реалном времену на сваких 60 минута.

У складу са законом, сви подаци из локалне и државне мреже мониторинга квалитета ваздуха су јавни и објављују се на Интернету, на званичној страници Града Ужица (www.graduzice.org), као и у локалним медијима. У складу са Правилником, подаци о квалитету ваздуха на територији града Ужица достављају се Агенцији за заштиту животне средине, и доступни су јавности у електронској форми на Интернет порталу Агенције (www.sepa.gov.rs).

II.2 Мониторинг вода

1. Контрола изворишта и подземних вода на територији града, једном годишње и по потреби.
2. Контрола квалитета површинских вода на територији града: река Лужница, Турски поток, поток Гумбор, река Криваја, река Сушица, Волујачки поток, Царински поток, река Дервента, река Петница, река Приштевица, река Камишина, река Бели Рзав, у сезони ниског водостаја, једном годишње и по потреби,
3. Контрола квалитета реке Ђетиње на профилу градске Плаже, петнаестодневно, у сезони купања, од краја јуна до краја августа.

II.3 Изненадне експертизе контроле квалитета животне средине

Непланиране експертизе животне средине (воде, ваздуха, буке, земљишта).

II. (0401-0006) УПРАВЉАЊЕ ОСТАЛИМ ВРСТАМА ОТПАДА (7.000.000)

III.1 Примарна селекција

У току је реализација пројекта „Предграђа рециклирају - Успостављање система управљања отпадом у приградским насељима Ужица и Тузле“. Овим пројектом примарне селекције обухваћено је укупно 5000 домаћинстава која су добила по две канте за одлагање отпада, једна намењена за одлагање „сувог“ рециклабилног отпада, а друга за „мокри“, остали отпад. Постављено је 20 контејнера за одлагање стаклене амбалаже, док је за одлагање биоразградивог отпада грађанима додељено 300 компостера.

У току 2021. године очекује се почетак реализације „Пројекта примарне сепарације отпада у Ужицу“ финансиран од стране Инструмента за претприступну помоћ (ИПА) Европске комисије, Министарства заштите животне средине и Шведске владе кроз Програм подршке развоју инфраструктуре у области животне средине у Србији (ЕИСП2). Пројектом је предвиђена набавка услуга и робе (канте и контејнери за одлагање и камиони за прикупљање и транспорт отпада) којим ће се унапредити управљање комуналним отпадом у смислу адекватног спровођења примарне сепарације отпада на територији града.

III.2 Прикупљање отпада на сеоском подручју, санација дивљих депонија и одржавање јавних површина

Као мера за превенцију настанка дивљих депонија у рубним деловима сеоских месних заједница, у деловима насеља са мањом концентрацијом домаћинстава, раскрсницама путева, подручја на границама са суседним општинама и слично, постављени су кошеви од 5m³ за прикупљање отпада. На овај начин у 2020.години прикупљено је преко 800 тона отпада, који би иначе завршио на дивљим депонијама.

Отпад се на овај начин прикупља и у зони акумулације „Врутци“ као и на подручју предела изузетних одлика „Клисура Ђетиње“.

Сакупљање и превоз отпада врши ЈКП „Биоктош“ према ценовнику који одобрава Градско веће Града Ужица.

У 2021. години наставиће се са санацијом преосталих дивљих депонија на територији града Ужица.

Помоћ месним заједницама у одржавању зелених површина (кошење, чишћење) које нису у редовном програму одржавања Града, кроз ангажовање социјално-угрожених незапослених лица.

Део средстава издвојиће се за набавку кеса за прикупљање отпада и заштитних рукавица.

III. (0501-0001) ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ КАО МЕРА СМАЊЕЊА ЗАГАЂЕНОСТИ ВАЗДУХА (55.000.000)

IV.1 Израда елабората енергетске ефикасности јавних објеката града Ужица и израда техничке документације

У циљу енергетске санације јавних објеката неопходно је урадити елаборате енергетске ефикасности као и израдити техничку документацију за конкурисање на јавним позивима за унапређење енергетске ефикасности.

IV.2 Уговорене обавезе из 2020.године

Суфинансирање пројеката енергетске ефикасности на индивидуалним објектима који су уговорени у 2020. години али је због епидемије њихова реализација одложена за 2021.годину.

IV.3 Суфинансирање пројеката енергетске ефикасности у домаћинствима за уградњу изолације стамбених објеката, замену столарије и набавку енергетски ефикасних уређаја за грејање

Град Ужице наставља пројекат унапређења енергетске ефикасности на индивидуалним стамбеним објектима, чији је првенствени циљ да се кроз адекватну термичку изолацију и избор еколошки повољнијег енергента утиче на смањење загађивања ваздуха у зимском периоду. У претходних пет година на више од 1000 објеката су спроведене мере енергетске ефикасности. На основу повратних информација од власника објеката, остварене су уштеде у енергентима у просеку од 20%, односно смањена је емисија CO₂ за око 17% по једном објекту.

Град Ужице ће и у 2021.години путем јавног конкурса упутити позив власницима индивидуалних стамбених објеката који желе да своје објекте учине енергетски ефикасним, првенствено термичком изолацијом кућа, заменом столарије или набавком ефикасних ложних уређаја на дрвни пелет и гас. Субвенције ће бити додељене за објекте који су изграђени у првој, другој и трећој стамбеној зони, јер се у овим зонама региструје повећано загађивање ваздуха. Субвенције за набавку котлова на гас ће моћи да користе и власници станова у стамбеним зградама које немају техничких могућности за прикључење на градски топловод.

Власници објеката који подносе захтев морају испуњавати одређене критеријуме (одговарајуће дозволе за објекте, доказ о власништву, доказ о редовном измиривању пореза, зона у којој власник станује и слично).

Критеријуми које треба да испуне власници објеката, рок до кога треба да се доставе пријаве, рок завршетка радова, максимални износи појединачних субвенција биће дефинисани конкурсом.

Радове мора изводити регистрован предузетник/предузеће. Комисија за спровођење конкурса Града Ужица утврдиће стање објекта пре и после извођења радова (технички извештај).